

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

КАФЕДРА ДИЗАЙНУ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТИПОГРАФІКА ТА ФОТОГРАФІКА

Напрямок підготовки 6.020207 «Дизайн»

ОКР «Бакалавр»

Інститут мистецтв

2016 - 2017 навчальний рік

Розподіл годин відповідає навчальному плану. Структура типова.
Заступник директора з науково-методичної та навчальної роботи А.О. Таранник

Робоча програма навчальної дисципліни «Типографіка та фотографіка» - для студентів галузі знань 0202 «Мистецтво», напрям підготовки 6.020207 «Дизайн»

Розробник: Лежнев Олександр Олександрович, викладач кафедри дизайну Інституту мистецтв

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри дизайну Інституту мистецтв

Протокол від *27 вересня* жовтня 2016 року № *2*

Завідувач кафедри дизайну

(підпис) Н.І. Кравченко

ЗМІСТ

I. Опис навчальної дисципліни «ТИПОГРАФІКА ТА ФОТОГРАФІКА»	4
II. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	8
III. ПРОГРАМА	9
IV. Навчально-методична карта дисципліни	14
V. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ	15
VI. ТЕМИ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ	15
VII. СИСТЕМА ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ	16
VIII. МЕТОДИ НАВЧАННЯ	18
IX. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КУРСУ	19
X. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА	20

I. Опис навчальної дисципліни «ТИПОГРАФІКА ТА ФОТОГРАФІКА»

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів відповідних ECTS: 3	Галузь знань 0202 Мистецтво Напрямок підготовки 6.020207 – Дизайн	Нормативна (за вибором)
		Рік підготовки: 4-й
		Семестр
Змістових модулів - 2	Спеціальність (професійне спрямування): Дизайн друкованої продукції	7-й
		Всього за семестр
		108 год.
		Аудиторні
		28 год.
		Лекції
Загальна кількість годин - 108		4 год.
		Практичні
Тижневих годин для денної форми навчання: 2 аудиторних – 28 самостійної роботи студента - 40	Освітньо-кваліфікаційний рівень: "бакалавр"	24 год.
		Самостійна робота
		40 год.
		МКР: 4 год
		Семестровий контроль - 36 год
		екзамен

Курс «ТИПОГРАФІКА ТА ФОТОГРАФІКА» має практичне спрямування, пов'язане з майбутньою професійною діяльністю студентів дизайнерів.

Його мета — надати студентам знання щодо художніх, технологічних та технічних основ типографіки, навчити їх використовувати всі можливості техніки та програмного забезпечення та створювати на високому професійному та художньому рівні конкурентно-спроможну поліграфічну продукцію, що відповідатиме сучасним вимогам до друку.

Знання з типографіки закріплюється під час проходження виробничої практики, практичних занять та самостійної роботи, конспектування та замальовок, а також контрольним опитуванням по вивченій темі. Під час практичних занять та самостійної роботи студенти набувають умінь та навичок:

Студент повинен знати:

- закони побудови шрифту взагалі та літери зокрема, як базового елемента друкованого твору;
- поглиблювати знання, отримані під час навчання на попередніх курсах та вміти адаптувати ці знання до умов друку;
- знати характер та можливості шрифтових гарнітур та інших засобів і можливостей типографської виразності;
- мати точну уяву про композиційну завершеність типографського твору, як синтезу виражальних засобів друкованих видань;
- спираючись на основні знання та володіння навичками роботи з комп'ютерною технікою, оволодіти специфічними програмами для підготовки і формування макету типографського видання;
- володіти основою методики інформаційного дизайну.

Студент повинен уміти:

- працювати з набірним шрифтом як із самостійною графічною формою;
- володіти засобами виразності, притаманними саме шрифту та

естетиці набору, виконаного згідно з оригінальною трактовкою тексту;

- створювати повноцінні графічні твори завдяки виразним можливостям типографського мистецтва;
- досягати взаємозв'язку між вербальним змістом та шрифтовою формою;
- застосовувати комп'ютерні технології для макетування будь-яких поліграфічних видань;
- грамотно здійснювати адаптацію різних шрифтових гарнітур;
- творчо оперувати можливостями типографіки для розробки акцидентних об'єктів графічного дизайну.

Загальні компетентності (світоглядна, громадянська, комунікативна, інформаційна, науково-дослідницька, самоосвітня), а саме:

- Здатність до самостійного пошуку та оброблення інформації з різних джерел для розгляду конкретних завдань тиражної графіки.
- Здатність до ефективного використання графічних технологій у соціальній та професійній діяльності.
- Володіння інформацією щодо використання послуг тиражної графіки.
- Уміння оцінювати й модифікувати освоєні практичні і наукові методи та засоби тиражної графіки.
- Обізнаність в особливостях графічної діяльності, готовність до її реалізації.
- Здатність до нестандартних рішень типових задач і здатність вирішувати нестандартні завдання.
- Здатність до самостійної пізнавальної діяльності, самоорганізації та саморозвитку.
- Спрямованість на розкриття особистісного творчого потенціалу та самореалізацію.

Фахові компетентності базові (Організаційна, Мистецтвознавча) та спеціальні (Проектно-творча, Технологічна), а саме:

- Здатність планувати, організовувати, координувати, контролювати та оцінювати діяльність при виконанні тиражної графіки.

- Володіння професійним термінологічним апаратом.
- Знання історії та теорії стилів, напрямів і течій у мистецтві тиражної графіки.
- Здатність використовувати у практичній діяльності досвід світової та вітчизняної шкіл тиражної графіки, методів та авторських приймів провідних художників-графіків.
- Володіння різними методиками проектування і виконання тиражної графіки.
- Володіння знаннями й уміннями у галузі технологій тиражної графіки.
- Здатність до формування необхідного обсягу фахової інформації з різних джерел (електронних, письмових, архівних і усних) для виконання конкретного графічного завдання.

Основні форми організації навчального процесу — робота в аудиторії, під контролем педагога, а також виконання самостійних проектів за зразками або за власним задумом.

Самостійна робота з «Типографіки та фотографіки» передбачає консультування під час аудиторних робіт. Кожне завдання після оцінки обговорюється із студентами для визначення позитивних сторін та помилок.

II. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ п/п	Назви розділів, тем	Аудиторна робота		Самостійна робота	Підсумковий контроль	Сем. Контроль	Всього
		Лекції	Практичні заняття				
Змістовий модуль I.							
Основи типографіки							
1	Вступ: цілі та завдання курсу. Типографіка та фотографіка як важливий елемент у створенні друкованих видань	2	6	10			18
2	Історія розвитку шрифтів і види їх класифікації		6	10			16
	Всього у модулі годин:	2	12	20	2		36
Змістовий модуль II.							
Основи композиції в типографіці							
3	Виразні засоби шрифту. Створення власних шрифтів, редагування шрифтів на ПК	2	6	10			18
4	Послідовність формування композиції. Графічний артистизм.		6	10			16
	Всього у модулі годин:	2	12	20	2		36
	Всього годин за навчальним планом:	4	24	40	4	36	108

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I

Основи типографіки та фотографіки

Тема 1.

Вступ: цілі та завдання курсу. Типографіка та фотографіка як важливий елемент друкованих видань

Лекція 1 – 2 год.

Вступ: цілі та завдання курсу. Типографіка та фотографіка як головний напрямок друкованих видань

Практична робота – 6 год.

Основні характеристики шрифтів та їх класифікація. Створити титул книги засобами типографіки.

Мета:

Вивчити основні характеристики та особливості класифікації сучасних шрифтів.

Завдання:

Виконати класифікацію відібраних шрифтів. Створити набори шрифтів Насиченість (додати піднабори Світлий, Напівжирний, Жирний), Курсив, Моноширинний, Книжковий, Акцидентний, Декоративний. Створити набір кирилических шрифтів.

План виконання практичної роботи

1. Вибір програмного засобу і його завантаження.
2. Скопіювати на флеш-пам'ять біля 100 шрифтів із тих, що є на комп'ютері..
3. Виконати класифікацію шрифтів.

Матеріали для виконання завдань за темою: комп'ютер, програмне забезпечення роботи зі шрифтами (АТМ).

Рекомендована література: 1, 3, 5,8

Самостійна робота – 10 год.

Розробка ескізів, підготовка матеріалів, перегляд аналогів для виконання завдання «Основні характеристики шрифтів та їх класифікація. Створити титул книги засобами типографіки»

Мета:

Освоєння теоретичного матеріалу. Виконання вивчених прийомів підбору і розміщення тексту в аркуші на практиці.

Завдання:

Створити титул книги засобами типографіки». Завершення та оформлення роботи

Рекомендована література: 1, 3, 6

Тема 2.**Історія розвитку шрифтів і види їх класифікації****Практична робота – 6 год.**

«Готика України» засобами типографіки

Наочність:

Зразки робіт на задану тему.

Мета:

Розвиток розуміння внутрішньої сутності літер, розвиток навичок композиції.

Завдання:

Створити композицію на тему «Готика України» засобами типографіки.

План виконання практичної роботи.

1. Аналіз зразків аналогічних робіт.
2. Виконання роботи.
3. Оцінка результатів

Матеріали для виконання завдань за темою: комп'ютер, програмне забезпечення роботи з векторними зображеннями (Adobe Illustrator).

Рекомендована література: 1, 3, 5, 8

Самостійна робота – 10 год.

Розробка ескізів, підготовка матеріалів, перегляд аналогів для виконання завдання «Готика України» засобами типографіки»

Мета:

Освоєння теоретичного матеріалу. Виконання вивчених прийомів підбору і розміщення тексту в аркуші на практиці.

Завдання:

Створити титул книги засобами типографіки». Завершення та оформлення роботи

Рекомендована література: 1, 3, 6

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II**Основи композиції в типографіці****Тема 3.****Виразні засоби шрифту. Створення власних шрифтів, редагування шрифтів на ПК****Практична робота – 6 год.****Начерк власного акцидентного шрифту****Наочність:**

Зразки робіт відомих майстрів типографіки.

Мета:

Засвоєння навичок роботи зі шрифтом. Виховання технічної грамотності, розвиток творчого підходу до створення композицій, засвоєння правил композиційної побудови літери.

Завдання:

Виконати начерк власного акцидентного шрифту

План виконання практичної роботи

1. Аналіз зразків робіт за даною темою.
2. Виконання роботи по підбору необхідного шрифту.

3. Виконання роботи.

Матеріали для виконання завдань за темою: комп'ютер, програмне забезпечення для верстки (InDesign).

Рекомендована література: 1, 3, 4, 9

Самостійна робота – 10 год.

Розробка ескізів, підготовка матеріалів, перегляд аналогів для виконання завдання «Начерк власного акцидентного шрифту»

Мета:

Освоєння теоретичного матеріалу. Виконання вивчених прийомів підбору і розміщення тексту в аркуші на практиці.

Завдання:

Створити титул книги засобами типографіки». Завершення та оформлення роботи

Рекомендована література: 1, 3, 6

Тема 4.

Виразні засоби шрифту. Створення власних шрифтів, редагування шрифтів на ПК

Практична робота – 6 год.

Розробка власного акцидентного шрифту у програмі.

Наочність:

Зразки робіт на задану тему.

Мета:

Засвоєння вивченого матеріалу. Розробка навичок роботи з програмами та з шрифтовим забезпеченням. Розвиток творчого підходу до вирішення вибору побудови літери. Створення власного акцидентного шрифту у програмі.

Завдання:

Виконати роботу по створення макету сторінки для сайту.

План виконання практичної роботи

1. Аналіз зразків робіт за даною темою.

2. Виконання роботи по створенню сторінки для сайту.

Матеріали для виконання завдань за темою: комп'ютер, програмне забезпечення обробки растрових і векторних зображень і для верстки (Adobe Illustrator, Photoshop, InDesign).

Рекомендована література: 1, 3, 4, 9

Самостійна робота – 10 год.

Розробка ескізів, підготовка матеріалів, перегляд аналогів для виконання завдання «Розробка власного акцидентного шрифту у програмі»

Мета:

Освоєння теоретичного матеріалу. Виконання вивчених прийомів підбору і розміщення тексту в аркуші на практиці.

Завдання:

Створити титул книги засобами типографіки». Завершення та оформлення роботи

Рекомендована література: 1, 3, 6

IV. Навчально-методична карта дисципліни

4к., 7 сем.. Разом: 108 год., лекції – 4 год., практичні заняття – 24 год., самостійна робота – 40 год., МКР - 4 год.

7 семестр																
Модулі	Змістовий модуль I							Змістовий модуль II								
	Основи типографіки							Основи композиції в типографіці								
Бали	132 б.							132 б.								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14		
Лекції	Вступ: цілі та завдання курсу. Типографіка та фотографіка як головний напрямок друкованих видань							Управління шрифтами на ПК. Основи використання шрифту								
2 б.	2 год. - 1 б.							2 год. - 1 б.								
Практичні заняття		Основні характеристики шрифтів та їх класифікація Створити титул книги засобами типографіки. 30 б +3 б. відв.			«Готика України» засобами типографіки 30 б.+3 б. відв.				Начерк власного акцидентного шрифту 30 б.+3 б. відв.		Розробка власного акцидентного шрифту у програмі 30 б.+3 б. відв.					
132 б.		6 г.- 33 б.			6 г.- 33 б.				6 г.- 33 б.		6 г.- 33 б.					
Самостійна робота 80 б.		20 б.			20 б.				20 б.		20 б.					
50 б.		МКР 1 - 25 б.								МКР 2 - 25 б.						
Разом – 264 б. (коефіцієнт визначення успішності – 4,4; наприклад: 242 б. : 4,4 = 55+40 (бали за екзамен) = 95 = А за шкалою ECTS)																
40 б.	екзамен															

V. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кільк. годин	Бали
	7 семестр		
1	Створити титул книги засобами типографіки та фотографіки	6	33
2	«Готика України» засобами типографіки та фотографіки	6	33
3	Начерк власного акцидентного шрифту	6	33
4	Розробка власного акцидентного шрифту у програмі	6	33
	Всього:	24	132

VI. ТЕМИ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

№ з/п	Назва теми	Кільк. годин	Бали
	7 семестр		
1	Виконання ескізів для титула книги засобами типографіки та фотографіки. Завершення та оформлення готової роботи.	10	20
2	Виконання ескізів для творчої роботи на тему «Готика України» засобами типографіки. Завершення та оформлення роботи.	10	20
3	Виконання ескізу творчого начерку власного акцидентного шрифту. Завершення та оформлення роботи	10	20
4	Виконання власного акцидентного шрифту за начерком у програмі. Завершення та оформлення роботи.	10	20
	Всього:	40	80

VII. СИСТЕМА ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ

Навчальні досягнення бакалаврів із дисципліни «ТИПОГРАФІКА ТА ФОТОГРАФІКА» оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок; розширення кількості підсумкових балів до 100.

Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до навчально-методичної карти (п. IV), де зазначено види й терміни контролю. Систему рейтингових балів для різних видів контролю та порядок їх переведення у національну (4-бальну) та європейську (ECTS) шкалу подано у табл. 7.1, табл. 7.2.

Таблиця 7.1

Розрахунок рейтингових балів за видами поточного (модульного)
контролю

№ п/п	Вид діяльності	Максимальна кількість балів	Одиниць	Всього
1	Відвідування лекцій	1	2	2
2	Відвідування практичних (семінарських) занять	1	12	12
3	Робота на практичному (семінарському) занятті	10	12	120
4	Самостійна робота	20	4	80
5	МКР	25	2	50
Підсумковий рейтинговий бал				264

Разом – 264 б. (коефіцієнт визначення успішності – 4,4; наприклад: $242 \text{ б.} : 4,4 = 55 + 40$ (бали за екзамен) = 95 = А за шкалою ECTS)

Таблиця 7.2

Розподіл балів, які отримують студенти у 7 семестрі

Поточне тестування та самостійна робота						Кількість балів без урахування коефіцієнта	Коефіцієнт	Кількість балів з урахуванням коефіцієнта	Підсумковий тест (екзамен)	Сума
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2							
T1	T2	МКР	T3	T4	МКР					
54	53	25	54	53	25	264	4,4	60	40	100

У процесі оцінювання навчальних досягнень бакалаврів застосовуються такі методи:

- **Методи усного контролю:** індивідуальне опитування, співбесіда, екзамен.
- **Методи письмового контролю:** модульне письмове тестування; підсумкове письмове тестування.
- **Комп'ютерного контролю:** тестові завдання.
- **Методи самоконтролю:** уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.
- **Представлення навчально-методичних та творчих робіт.**

Таблиця 7.3

Порядок переведення рейтингових показників успішності у європейські оцінки ECTS

Порядок переведення рейтингових показників успішності		
Рейтингов а оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Оцінка за 4-бальною шкалою
A	90-100	Відмінно - відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	82-89	Дуже добре - достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих "грубих" помилок
C	75-81	Добре - в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74	Задовільно - посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68	Достатньо - мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35 – 59	Незадовільно з можливістю повторного складання - незадовільний рівень знань (умінь), з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1 – 34	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу - досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

Кожний модуль включає бали за поточну роботу бакалавра на практичних заняттях, виконання самостійної роботи, модульну контрольну роботу.

Виконання модульних контрольних робіт здійснюється в режимі комп'ютерної діагностики або з використанням роздрукованих завдань.

Модульний контроль знань бакалаврів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, під час виконання самостійної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- ✓ своєчасність виконання навчальних завдань;
- ✓ повний обсяг їх виконання;
- ✓ якість виконання навчальних завдань;
- ✓ самостійність виконання;
- ✓ творчий підхід у виконанні завдань;
- ✓ ініціативність у навчальній діяльності.

VIII. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної та творчої діяльності

1) За джерелом інформації:

- *Словесні:* лекція (традиційна, проблемна,) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій, пояснення, розповідь, бесіда.
- *Наочні:* спостереження, ілюстрація, демонстрація.
- *Практичні:* вправи, начерки, замальовки, рисунки, етюди.

2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з книгою; з використанням

рекомендованих та обраних самостійно художніх матеріалів та інструментів.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної та творчої діяльності:

навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

IX. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КУРСУ

- ✓ опорні конспекти лекцій;
- ✓ навчальні посібники;
- ✓ робоча навчальна програма;
- ✓ збірка контрольних завдань для тематичного (модульного) оцінювання навчальних досягнень студентів;
- ✓ засоби підсумкового контролю (комплект друкованих завдань для підсумкового контролю) знань студентів з навчальної дисципліни «ТИПОГРАФІКА ТА ФОТОГРАФІКА».

X. РЕКОМЕНДОВАНА ЛИТЕРАТУРА

Основна:

1. Рудер Э. Типографика / Э. Рудер. – Пер. с нем. М.: Книга, 1982. – 285 с.
2. Таранов Н.Н. Шрифт и образ в издании - М.: Мир книги. - 1995.

Додаткова:

3. С.И. Серов Гармония классической типографики. М.: Линия график, 2003 -32 с.
4. Чихольд Я. Облик книги – М.: Издательство Студии Артемия Лебедева 2009 - 226 с.
5. Юрий гордон про буквы от А до Я - М.: Издательство Студии Артемия Лебедева 2006 - 384 с.
6. Кричевский И.Д. Искусство шрифта. М.: 1960 – 148 с.

Ресурси мрежі Інтернету

7. Болховитинова С. М. и др. Композиция изданий: Особенности проектирования различных типов изданий: Учебное пособие / С. М. Болховитинова и др./ Под ред. С. М. Болховитиновой. – М.: Изд-во МГУП, 2000. – 166 с. – <http://www.hi-edu.ru/e-books/xbook095/01/index.html>
8. Дубина Н. Восемнадцать правил классической типографики – Компьюарт, №7, 2001. –<http://compuart.ru/article.aspx?id=8938&iid=371>
9. Дубина Н. Особенности построения шрифтов. – Компьюарт, №6, 2001. – <http://compuart.ru/article.aspx?id=8837&iid=365>
10. Дубина Н. Поговорим о типографике. – Компьюарт, №6, 2000. – <http://compuart.ru/article.aspx?id=8823&iid=364>
11. Дубина Н. Программы для просмотра и управления шрифтами. – Компьюарт, №4, 2001. –<http://compuart.ru/article.aspx?id=8626&iid=353>
12. Дубина Н. Проектирование шрифтов и Sectiodivina. – Компьюарт, №11, 2000. –<http://compuart.ru/article.aspx?id=9250&iid=390>
13. Дубина Н. Типографика – наука или искусство? – Компьюарт, №4, 2000. – <http://compuart.ru/article.aspx?id=8612&iid=352>
14. Дубина Н. Традиционная и электронная типографика. – Компьюарт, №5, 2002. –<http://compuart.ru/Article.aspx?id=8739>
15. Дубина Н. Шрифты, которые мы выбираем.... – Компьюарт, №4, 2000. – <http://compuart.ru/article.aspx?id=8611&iid=352>
16. Зув Б. Типографика. – Компьюарт, №4, 2001. – <http://compuart.ru/article.aspx?id=8628&iid=353>

17. Зуев Б. Типографика. – Компьюарт, №7, 2001. Часть
2. <http://compuart.ru/article.aspx?id=8942&iid=371>
18. Осетрова О. Шрифт в рекламном дизайне. – Научно–культурологический журнал, №12, 2006. –<http://www.relga.ru/Environ/WebObjects/tgu-www.woa/wa/Main?textid=574&level1=main&level2=articles>
19. Практикум по типографике – (ТМ) Типомания. –
<http://typo.mania.ru/typogr/index.htm>
20. Чуфаровский В. «Акцидентно» и почти «трафаретно»... – Компьюарт, №7, 2007.<http://compuart.ru/article.aspx?id=17908&iid=828>
21. Шрифты и Интернет–технологии. – Компьюарт, №9, 2002. –
<http://compuart.ru/article.aspx?id=9125&iid=383>